

# Mässfästigheter Årsbokslut 2023

Februari 2024

# Årsbokslut

Till VD, ledning, styrelse och lekmannarevisorer

Vi har i denna rapport sammanfattat våra väsentliga iakttagelser från vår revision av Mässfastigheter i Stockholm AB på koncernnivå och bolagsnivå.

Vår revision är anpassad till företagets/koncernens verksamhet och är primärt utformad för att vi ska kunna avge en revisionsberättelse avseende företagets/koncernens årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Denna rapport är primärt avsedd för information till koncernrevisionsteamet, lekmannarevisorerna samt för VD/företagsledningen/styrelsen.

Med vänlig hälsning

Ernst & Young AB

Fredrik Enblom

Ansvarig revisor

# Sammanfattning

## Genomfört arbete

### Granskning av årsbokslutet

- ▶ Vi har genomfört vår granskning i enlighet med vår revisionsplan för räkenskapsår 2023. Revisionen har omfattat granskning av moderföretaget Mässfastigheter i Stockholm Aktiebolag och dotterföretaget Stockholmsmässan Aktiebolag samt koncernens resultat- och balansräkning och styrelsens förvaltning.



### Följande aktiviteter kvarstår:




- ▶ Granska slutlig version av års - och koncernredovisning.
- ▶ Granska händelser efter balansdagen
- ▶ Inhämta uttalande från företagsledningen
- ▶ Avge revisionsberättelse

## Slutsats

### Preliminär slutsats

- ▶ Vi har i vår revision till dags datum inte noterat väsentliga avvikelser. Under förutsättning att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller några väsentliga fel och om inget ytterligare som kan påverka vårt uttalande kommer till vår kännedom vid slutförandet av revisionen är vår bedömning att vi kommer att kunna lämna en omodifierad (ren) revisionsberättelse.

	Tidplan	Dokumentation	Justeringar	Årsredovisning	Hållbarhetsrapport
Sammanfattande bedömning av årsbokslutet				N/A	N/A

-  Omedelbara åtgärder behöver vidtas för att förbättra processen
-  Processen kan förbättras
-  Bedöms tillfredsställande



# CONTENTS

## Agenda

- 01 Riskbedömning och fokusområden
- 02 Årsbokslutsgranskning
- 03 Uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer
- 04 Nyheter

# 01

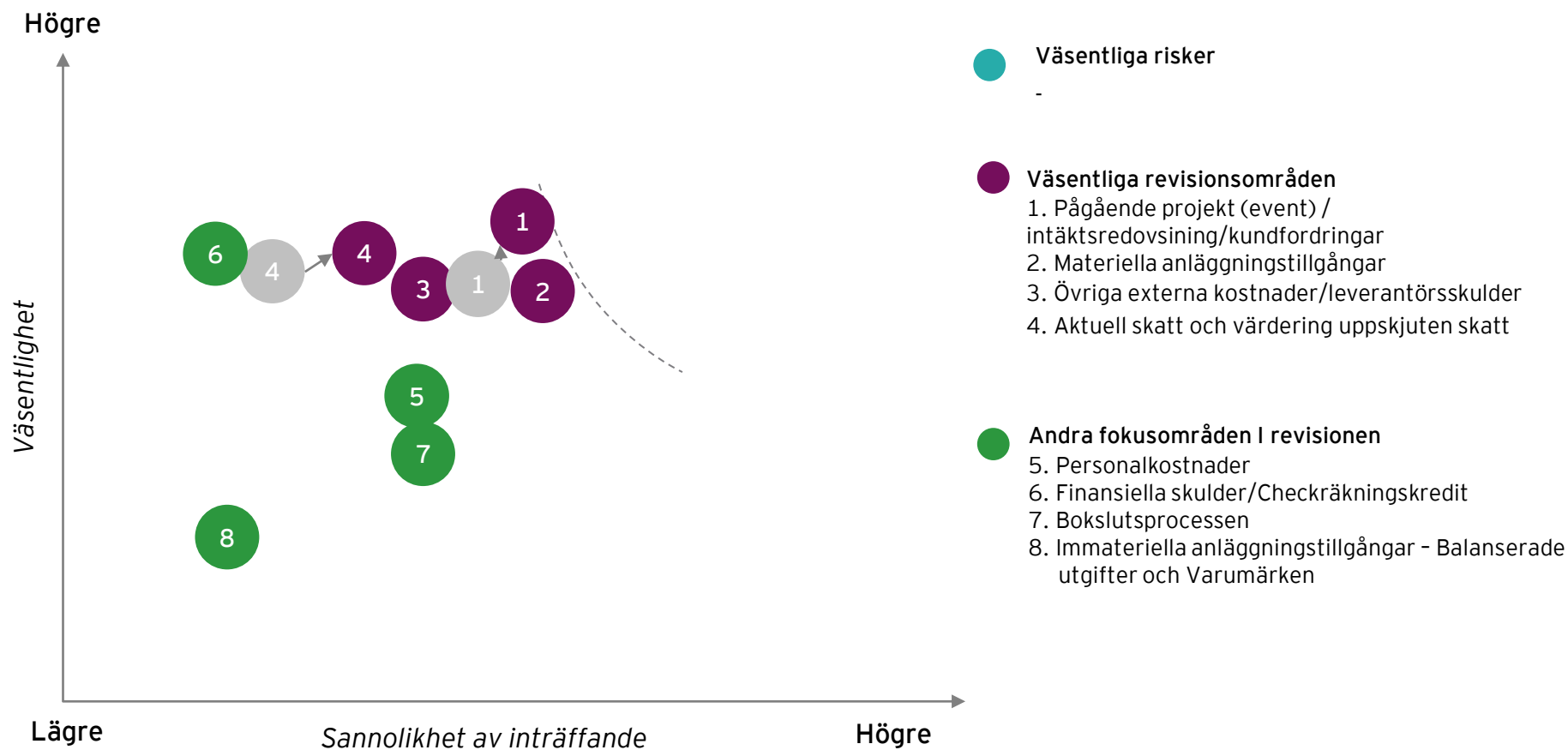
## Riskbedömning och fokusområden



# Revisionsrisker och fokusområden

## Riskbedömning

Vi har uppdaterat vår förståelse för väsentliga risker och fokusområden och vår bedömning av risker och fokusområden är förändrad/oförändrad. Förändringar framgår av pilen nedan.



# 02

## Årsbokslutsgranskning

Analys av resultat- och balansräkning



# Resultaträkning

Område	2023-12-31	2022-12-31	Skillnad tkr	Skillnad %
Intäkter	374 802	435 248	-60 446	-14 %
Övriga kostnader	-282 291	-305 532	23 241	-8%
Personalkostnader	-163 990	-143 703	-20 287	+14%
Av- och nedskrivningar	-53 828	-55 494	1 666	-3.%
<b>Rörelseresultat</b>	<b>-125 306</b>	<b>-69 482</b>	<b>-55 824</b>	<b>-80%</b>
Resultat från finansiella poster	-9 883	-3 537	-6 346	-179%
<b>Årets resultat innan skatt</b>	<b>-135 189</b>	<b>-73 019</b>	<b>-62 170</b>	<b>-85%</b>
Erhållna koncernbidrag	96 000	87 000	9 000	10%
Årets skattekostnad/förändring uppskjuten skatt	-14 365	- 926	-13 439	1451%
<b>Årets resultat</b>	<b>-53 555</b>	<b>13 054</b>	<b>-66 609</b>	<b>-510%</b>

# Resultaträkning

Område	lakttagelser och kommentarer
Intäkter	<p>Intäkterna har minskat vilket beror på att vissa av Stockholmsmässans större evenemang endast genomförs vartannat år. Intäkterna understiger förgående år med 60,5 mkr, främst följd av färre genomförda mässor samt lägre hyresintäkter. I år är de tre största mässorna Stockholm Furniture (61,5 mkr), allt för sjön (28,3 mkr) samt Formex höst och vår (47,6 mkr). Förgående år var de tre största mässorna Nordbygg (106,8 mkr), Formex Höst (24,4 mkr) samt EASD 2022 (23,7 mkr).</p> <p>Fastighetsuthyrningsverksamheten har också minskat sina intäkter i jämförelse med år 2022 då de två största hyresgästerna har omsättningsbaserad hyra. Under år 2023 har hyresgästernas verksamhet minskat i och med färre genomförda mässor och evenemang. Detta har genererat lägre hyresintäkter.</p>
Övriga Kostnader	<p>Övriga externa kostnader har minskat med -8 %, främst kopplat till minskad mässverksamhet. I posten ingår även kostnader för drift, reparation och underhåll som ökat jämfört med 2022. Bl.a. har del av avloppssystemet bytts under året i samband med vattenskada. Till posten tillhör även kostnader för inhyrd personal som används i samband med evenemang.</p>
Personalkostnader	<p>Personalkostnader har ökat totalt sett med cirka 20,3 mkr motsvarande 14 %. Under 2022 hyrde Stockholmsmässan in personal för att täcka personalbehovet men under 2023 har man börjat återanställa. Medelantalet anställda har ökat från 160 till 181 vilket motsvarar en ökning om 13 %.</p>
Av- och nedskrivningar	<p>Avskrivningar ligger något lägre jämfört med förgående år vilket är i enlighet med vår förväntan då inga större investeringar har gjorts kopplat till anläggningstillgångarna. Stockholmsmässan har en hel del inventarier som skrivs av på fem år så det är därför rimligt att posten som helhet har minskat.</p>
Resultat från finansiella poster	<p>Verksamheten har belåning via Stockholm Stad (oförändrat från förgående år). Den genomsnittliga räntekostnaden samt skulden har ökat jämfört med förgående år.</p>
Erhållna koncernbidrag	<p>Posten avser erhållet koncernbidrag från Stockholms Stadshus AB till både Mässfastigheter (56 mkr) och Stockholmsmässan (40 mkr).</p>
Årets skattekostnad/förändring uppskjuten skatt	<p>Avser framför allt upplösning av uppskjuten skattefordran i dotterbolaget Stockholmsmässan AB. Se även kommentar under Värderingar/nedskrivningar.</p>

# Balansräkning

Område	2023-12-31	2022-12-31	Förändring tkr	Förändring %
Immateriella anläggningstillgångar	2 831	4 606	-1 775	-39%
Materiella anläggningstillgångar	607 278	637 675	-30 397	-5%
Finansiella anläggningstillgångar	65 885	78 066	-12 181	-16%
Omsättningstillgångar	157 292	169 064	-11 772	-7%
<b>Summa tillgångar</b>	<b>833 286</b>	<b>889 411</b>	<b>-56 125</b>	<b>-6%</b>
Eget kapital	149 208	202 763	-53 555	-26%
Avsättningar	34 415	32 086	-2 329	-7%
Kortfristiga skulder	649 662	654 562	4 900	-1%
<b>Summa skulder och eget kapital</b>	<b>833 286</b>	<b>889 411</b>	<b>-56 125</b>	<b>-6%</b>

# Balansräkning

Område	Iakttagelser och kommentarer
Immateriella anläggningstillgångar	Immateriella tillgångar består främst av egenupparbetade immateriella tillgångar hos dotterbolaget Stockholmsmässan AB. Periodens förändring är främst hänförligt till avskrivningar på egenupparbetade immateriella tillgångar samt rättigheter.
Materiella anläggningstillgångar	Posten har totalt förändras med -30,4 mkr vilket främst förklaras av räkenskapsårets avskrivningar - 52 mkr (- 52,3 mkr) och periodens investeringar i fastighetsinventarier och övriga inventarier om totalt 12,5 Mkr. Periodens bedöms vara i nivå med föregående år.
Finansiella anläggningstillgångar	Posten utgörs av uppskjuten skattefordran och har minskat jämfört med föregående år vilket beror på en upplösning av Stockholmsmässan uppskjutna skattefordran.
Omsättningstillgångar	Posten har minskat totalt sett jämfört mot föregående år. Detta kan främst förklaras av minskade kundfordringar per helårsskiftet. I motsatt riktning har fordran gentemot Stockholms Stadshus avseende erhållet men inte utbetalat koncernbidrag ökat jämfört med föregående år. Nettoeffekten är en minskning om -11,7 mkr.
Eget kapital	Eget kapital har minskat jämfört med föregående år och förändringen hänförs till periodens resultat.
Avsättningar	Avsättningar består av uppskjuten skatteskuld och är främst hänförligt till skillnad mellan bokförings- och skattemässiga avskrivningar på koncernens fastigheter.
Kortfristiga skulder	Förändringen av kortfristiga skulder förklaras främst av checkräkningskrediten som har ökat från 478 Mkr till 497 Mkr. I motsatt riktning har andra delposter såsom leverantörsskulder och övriga skulder minskat något. I den totala förändringen ingår även en minskning avseende ej resultatavräknade projekt som utgjorde en stor del av interimsskulder föregående år. Posten interimsskulder har minskat - 17,8 Mkr och beloppet utgör en stor del av årets resultatförda projekt.

# Redovisnings- och revisionsfrågor årsbokslut

Område	Iakttagelse och kommentar	Bolagets kommentar
Fortsatt drift och utveckling framåt	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ Som ett led i vår revision har vi löpande tagit del av finansiell information och annan information kopplat till bolagets verksamhet samt genomgått bolagets samt ägarnas hantering av rådande situation och hur detta påverkat bolagets verksamhet kopplat till de identifierade riskområdena. Huruvida det kommer att krävas ytterligare ökade låneramar eller ytterligare tillskott kommande period kan inte uteslutas. Vår bedömning är att det föreligger en löpande uppföljning av dessa risker och att det bakom verksamheten finns en stark finansiell ägare som vid behov kan stötta koncernen.</li> <li>▶ Det föreligger en upprättad kapitaltäckningsgaranti där Stockholms Stadshus förbinder sig att svara för det egna kapitalet i Mässfastigheter i Stockholm AB uppgående till det registrerade aktiekapitalet. Denna gäller t.o.m. bolagsstämman 2025.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ <i>Ej tillämpligt - ej kommenterad/inget att kommentera</i></li> </ul>
Värderingar/nedskrivningar Försäljning verksamhet	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ Det föreligger en värderingsfråga kopplat till andelarna i det helägda dotterbolaget Stockholmsmässan AB. En nedskrivning av andelarna kan inte uteslutas längre fram baserat på prövning av andelarnas värde i förhållande till bolagets verksamhet. <ul style="list-style-type: none"> <li>▶ Andelar i Stockholmsmässan Aktiebolag är bokförda till 12,5 MSEK per balansdagen enligt redovisning i Mässfastigheter. Per balansdagen uppgår Stockholmsmässans egna kapital till 32 MSEK. Bedömningen är att nedskrivningsbehov inte är aktuellt per balansdagen. Bokförda värden bedöms i all väsentlighet rimlig.</li> </ul> </li> <li>▶ Uppskjuten skattefordran uppgår till 66 Mkr (78 Mkr) per balansdagen och avser uteslutande skattemässiga förlustavdrag. Uppskjuten skattefordran får endast tas upp om förlustavdraget kommer att utnyttjas inom överskådlig framtid. Baserat på en eventuell kommande försäljning har Mässfastigheter i samråd Med Stadshus AB kommit fram till att den uppskjutna skattefordran i dotterbolaget Stockholmsmässan AB ska skrivas av helt då bedömningen är att denna inte kommer att kunna utnyttjas framgent. Vi delar denna uppfattning.</li> <li>▶ Mässfastigheter skall i årsredovisningen lämna upplysning om marknadsvärdet för moderbolagets och koncernens fastigheter i enlighet med redovisningsregelverket K3 (Kap 16). Värderingen är utförd av extern värderingsman och värderas i en avkastningsbaserad värderingsmetod utifrån kassaflödesanalyser. Fastigheternas värde per balansdagen uppgår till 1 153 Mkr (1 174 Mkr). Om detta ställs i förhållande till bokförda värden 573 MSEK (inkl. investeringar och byggnadsinventarier), visar detta på att inga nedskrivningsbehov föreligger. Bokförda värden bedöms i all väsentlighet rimlig.</li> <li>▶ En fråga som aktualiseras i och med en ev. försäljning av verksamheten samt kommunens planer på att bygga bostäder på fastigheterna är hanteringen av kvarvarande avskrivningsperiod i Mässfastigheter AB. Bolaget har inte justerat sina avskrivningsperioder utifrån att det inte finns något formellt beslut. Frågan bör löpande bedömas av företagsledningen.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ <i>Ej tillämpligt - ej kommenterad/inget att kommentera</i></li> </ul>

# Redovisnings- och revisionsfrågor årsbokslut

Område	Iakttagelse och kommentar	Bolagets kommentar
Personalkostnader	<ul style="list-style-type: none"><li>▶ Under året har bolaget betalat ut engångsersättningar om totalt 40 tkr utgörande gratifikationer till enskilda medarbetare. Underlaget för gratifikationen utgör en motivering om medarbetarens insats som föranlett ersättningen. Ersättningen har godkänts av bolagets VD per mejl samt i samband med attestering av ordinarie löneutbetalning.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>▶ Dessa ersättningar har blivit utbetalda som del i att hantera risken att tappa nyckelpersoner som följd av den osäkerhet som uppstått i slutet av 2023, som konsekvens av att verksamheten nu drivs med ett 5-årsperspektiv. Ägarna har informerats om detta i en risk- och konsekvensanalys och styrelsen har informerats att ett flertal åtgärder för att säkra nyckelkompetens är nödvändiga.</li></ul>
Tvister	<ul style="list-style-type: none"><li>▶ Vi har i samband med bokslutsgranskningen tillfrågat företagsledningen om några tvister förekommer.</li><li>▶ Inga tvister föreligger enligt företagsledningen (bekräftat 240125).</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>▶ Ej tillämpligt - ej kommenterad/inget att kommentera</li></ul>

# Summering av noterade avvikelser

- ▶ Vi har inte identifierat några avvikelser under vår revision av räkenskapsåret 2023.



# 03

Uppföljning av tidigare  
lämnade  
rekommendationer



# Uppföljning av tidigare års rekommendationer

Område	Iakttagelse & Rekommendation	Uppföljning	Bedömning	Bolagets kommentarer
Generellt avseende väsentliga processer (2021)	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ Vid genomgång av väsentliga processer i föregående års granskning noterades det att det saknas tillräcklig formaliserad dokumentation över väsentliga risker och kontroller för att bemöta dessa risker.</li> <li>▶ Vid årets genomgång av väsentliga processer har vi noterat att bolaget arbetar med att utveckla dokumentation kring ovan områden men att det ännu inte är fullt implementerat.</li> <li>▶ Aktuell internkontrollplan (2023) innehåller och omfattar verksamhetskopplade områden och åtgärder. Denna är inte direkt kopplad till finansiella processer.</li> <li>▶ Vid genomgång av väsentliga processer förekommer det att kontroller utförs men att vissa saknar spårbarhet.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ Vi rekommenderar bolaget att fortsätta arbetet med att utveckla och implementera en dokumentation över väsentliga risker i bolagets väsentliga processer och kontroller för att bemöta dessa risker.</li> <li>▶ Vi rekommenderar att bolaget ser över redan dokumenterade processbeskrivningar och uppdaterar vid behov samt tar fram dokumenterade processbeskrivningar där detta saknas.</li> <li>▶ Vi rekommenderar bolaget att öka spårbarhet i utförda kontroller.</li> </ul>		<p><i>Bolagets kommentar per T2 kvarstår, kommentar fortsatt relevant för T3:</i></p> <p><i>Generellt har bolaget tvingats prioritera var vi driver förbättringar givet den begränsade bemanning vi har inom ekonomi/admin. Kvarstående rekommendationer är sådana som bolaget har med sig i arbetet framåt, men valt att inte prioritera då andra insatser bedömts vara mer effektiva.</i></p> <p><i>I dagsläget arbetar bolaget med Väsentlighets- och Riskanalys där de mest kritiska områdena förs vidare in i Internkontrollplanen för ytterligare dokumentation, stickprovskontroll och uppföljning. Till detta kan läggas den Risk- och Sårbarhetsanalys som ytterligare stärker fokuset på intern kontroll. Formatet för dessa kommer från ägaren, rapporteras och följs upp tertialvis. Då vi är inne i en process att ytterligare stärka integrationen med ägaren håller vi med om att det är viktigt att löpande skriva och uppdatera våra processbeskrivningar i takt med att processerna förändras.</i></p>

 Omedelbar åtgärd behöver genomföras för att förbättra den interna kontrollen

 Förbättringsmöjligheter finns

# Uppföljning av tidigare års rekommendationer

Område	Iakttagelse & Rekommendation	Uppföljning	Bedömning	Bolagets kommentarer
Intäktprocess (2021)	<ul style="list-style-type: none"> <li>Bolaget har sedan tidigare år en manual som den kommersiella avdelningen arbetar efter vid uppläggning av nya kunder i projekthanteringssystemet. Vid genomgång av intäktprocessen har vi fått ta del av en rutinbeskrivning som används vid genomförandet av kreditkontroller gällande kunder/utställare. Kontrollen kan inte spåras eller styrkas då den inte sker i ett systemflöde utan via en länk till UC respektive EU:s hemsida för kontroll av VAT-nummer.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Vi rekommenderar bolaget att stärka kreditkontrollen genom att implementera en spårbar dokumentation av utförd kontroll.</li> </ul>		<p><i>Bolagets kommentar per T2 kvarstår, kommentar fortsatt relevant för T3:</i></p> <p><i>Bolaget har inte lagt resurser på att implementera någon sådan spårbar dokumentation.</i></p> <p><i>I förhållande till omsättningen har bolaget låga kreditförluster. Bolaget har en hög andel förskotts fakturering och har möjlighet att bearbeta utställare med obetalda anmälningsavgifter och monterhyror en och en i god tid före ett events genomförande. I detta arbete görs förnyade kreditkontroller och om säljaren får en indikation på att kunden får gult eller rött ljus kan projekt-ekonomerna på ekonomi-avdelningen göra en fördjupad kreditupplysning som stöd för säljarens och projektledarens vidare kontakt med utställaren. Får eventet svar att utställaren avbokar sitt deltagande kan eventet sälja monterytan till en annan utställare. I annat fall kräver bolaget in den fakturerade monterytan. Går en utställare i konkurs har också eventet möjlighet att sälja monterytan till annan utställare.</i></p>

# Uppföljning av tidigare års rekommendationer

Område	Iakttagelse & Rekommendation	Uppföljning	Bedömning	Bolagets kommentarer
Inköpsprocess (2021)	<ul style="list-style-type: none"> <li>Under 2021 inleddes ett arbete för att säkerställa att bolagen följer de lagar och regler som följer under Stockholm Stads inköpsreglementen och Lag (2016:1145) om offentlig Upphandling (LOU). Arbetet fortlöper 2023.</li> <li>Vid genomgång av inköpsprocessen har vi iakttagit att en ny inköbspolicy finns upprättad och antagen för att förankra att lagar och regler efterlevs kopplat till Stockholm Stads inköpsreglementen och Lag (2016:1145) om offentlig Upphandling (LOU).</li> <li>Inköspolicyn anger riktlinjer för inköpsnivåer enligt LOU. För inköpsnivå 2 (100 tkr - 699 tkr) ska jämförbara offerter inhämtas från minst två konkurrerande leverantörer. Vid inköp överstigande 700 tkr ska en fullskalig LOU-upphandling göras. Vid vår stickprovskontroll har vi funnit en faktura avseende inköp inom spannet för inköpsnivå 2 som ej har konkurrensutsatts. Inköpet avser ett så kallat barteravtal där Stockholmsmässan erhåller tjänster eller varor från leverantören mot att bolaget ger leverantören tjänster för ett motsvarande värde. I inköspolicyn framgår det inte hur denna typ av faktura ska hanteras.</li> <li>Inköpsrutinen har under året stärkts kopplat till hantering av inköp enligt LOU. Bolaget saknar för närvarande en samordnad funktion och systemstöd för uppföljning och kontroll av att inköpen görs i enlighet med regelverket.</li> <li>Vi rekommenderar bolaget att fortsätta med arbetet och inför en rutin för att säkerställa att lagar och regler efterlevs. Vi rekommenderar bolaget att se över den interna kontrollen kopplat till upphandling och efterlevnaden av policyn. I och med att arbete pågår kommer detta att följas upp löpande.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>I samband med bokslutsgranskningen 2023 har vi bland annat observerat inköp av belysning i Mässfastigheter AB som uppgår till 6 mkr. Vi har inte kunnat spåra att dessa inköp utförts enligt rutin med LOU. Inköpen har skett från befintliga avtalsleverantörer av eltjänster. Upphandling gällande eltjänster, inkl framtida investeringar gällande elinstallationer, enligt LOU förbereds och kommer att läggas ut i mitten av februari.</li> <li>Vi rekommenderade tidigare att bolaget bör tydliggöra i inköspolicyn vad som avses med specialleverantör där ingen konkurrensutsättning är aktuell. En ny inköspolicy är upprättad 2024-01-09 där begreppet specialleverantör har tagits bort och ersatts med undantag från LOU. Undantaget gäller samtliga nivåer. Förbättring av inköspolicy fortgår varav fortsatt rekommendation är fortsätta förbättra inköspolicyn.</li> <li>Vår tidigare rekommendation kvarstår avseende införande av en rutin för att säkerställa att lagar och regler efterlevs och att stärka upp den interna kontrollen kopplat till upphandling och efterlevnad av policyn.</li> </ul>		<p><i>Bolagets kommentar T3: Arbetet med att införa en rutin för att säkerställa lagar och regler har pågått under hela 2023 med särskild intensitet under T3 då ytterligare en konsult med fokus på integration med staden, där LOU ingår, anlitas från den 1 november. Anpassningsarbetet till LOU är en löpande process, sju upphandlingar har gått av stapeln under 2023 och ytterligare 19 är planerade under 2024.</i></p> <p><i>Generellt sker utvecklingen av inköpsprocessen i mycket nära samarbete med vår externa konsultbyrå Colligio som bistår oss i alla upphandlingar över 700 tSEK. Det samarbetet bidrar till att säkerställa att lagar och regler efterlevs och stärker den interna kontrollen. Vidare kommer vi ha en LOU-utbildning under T1 i egen och Colligos regi för att ytterligare stärka den interna kompetensen.</i></p>

04

Nyheter



# Lag (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.

## Bakgrund

Lag (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. ("Transparenslagen") syftar till att ge Europeiska kommissionen insyn i de finansiella förbindelserna mellan det allmänna och offentliga företag samt i vissa företags ekonomiska verksamhet. I praktiken omfattas alla kommunalägda företag som något av de två senaste åren har omsatt mer än 40 MEURO.

## Redovisning och rapportering

- ▶ Bolag som överstiger gränsvärden ska upprätta en öppen redovisning enligt 3 § i lagen och vissa bolag behöver även upprätta en så kallad separat redovisning av olika verksamheter enligt 4 § i lagen.
- ▶ Redovisningen lämnas till revisor för granskning.
- ▶ Revisorn avger ett yttrande i enlighet med ISAE 3000.
- ▶ Revisors yttrande ska lämnas till styrelse och stämma på samma sätt och inom samma tid som föreskrivs för revisionsberättelsen (dvs årsstämman ska behandla denna rapport).
- ▶ Styrelsen bör besluta om rapporteringen på samma möte som man beslutar om årsredovisningen.

# Nya regler om hållbarhetsredovisning

CSRD-direktivet trädde i kraft i januari 2023 och just nu arbetar medlemsländerna med att införliva CSRD i respektive lands lagstiftning. I juni publicerades slutbetänkandet från utredningen om hållbarhetsredovisning, som redogör för hur det CSRD-direktivet ska genomföras i Sverige.

- ▶ En utgångspunkt är att rapporteringskraven för svenska företag inte ska vara mer långtgående än för andra europeiska företag.
- ▶ Enbart aktieföretag och handelsbolag i vilket samtliga direkta eller indirekta delägare är begränsat ansvariga ska vara skyldiga att upprätta hållbarhetsrapport. Rapporteringskravet ska däremot gälla för kreditinstitut och försäkringsföretag oavsett deras juridiska form.

## Rapportering med krav på granskning...

- ▶ Hållbarhetsinformationen ska lämnas som en del av årsredovisningens förvaltningsberättelse
- ▶ Krav på digital märkning införs
- ▶ Informationen ska granskas av en auktoriserad revisor
- ▶ Europeiska standarder för hållbarhetsrapportering införs

## ... mot obligatoriska standarder för hållbarhetsrapportering (ESRS)

- ▶ Rapportering baserat på det dubbla väsentlighetsbegreppet:
  - Påverkan på samhälle och miljö
  - Risker och möjligheter för bolaget
- ▶ Mer framåtriktad information (mål)
- ▶ Sammanlänkning mellan finansiell rapportering och hållbarhetsrapportering

- ▶ Stockholms Stadshus AB har under hösten 2023 startat ett arbete kring CSRD tillsammans med en konsult och berörda bolag. Arbetet fortskrider under 2024.

# Införande och övergångsregler

## De nya rapporteringskraven införs successivt...

### 1 januari 2024 rapportering 2025

Stora bolag/koncerner av allmänt intresse med mer än 500 anställda.

### 1 januari 2025 rapportering 2026

Andra stora bolag, dvs. bolag och koncerner som uppfyller mer än ett av följande villkor:

- medelantalet anställda > 250
- balansomslutningen > 175 mkr
- nettoomsättningen > 350 mkr

### 1 januari 2026 rapportering 2027

Små och medelstora bolag på reglerad marknad. För dessa bolag finns en möjlighet att förskjuta införandet med 2 år till 2028.

### 1 januari 2028 rapportering 2029

Bolag utanför EU med filialer/dotterbolag av viss storlek.

## ...och infasning av upplysningskrav i enlighet med de europeiska rapporteringsstandarderna introduceras

### Rapporteringskyldiga med genomsnittligt antal anställda i koncernen < 750 under räkenskapsåret får utelämna följande



- **Första året:** Datapunkterna om utsläpp inom scope 3 och de totala växthusgasutsläppen
- **Första året:** information som anges i upplysningskraven för ESRS S1 Den egna arbetskraften
- **De två första åren:** den information som anges i upplysningskraven i ESRS E4 Biologisk mångfald och ekosystem
- **De två första åren:** den information som anges i upplysningskraven i ESRS S2 Arbetstagare i värdekedjan, S3 Påverkade samhällen och S4 Konsumenter och slutanvändare

### Samtliga rapporteringskyldiga får utelämna följande

- **Första året:** Viss information som anges i sociala nyckeltal (funktionsnedsättning, socialt skydd, balans mellan arbete och privat liv)
- **Första året:** Kvalitativ data om förväntade finansiella effekter relaterat till miljö
- **De tre första åren:** Kvantitativ data om förväntade finansiella effekter relaterat till miljö
- **De tre första åren:** Om en del av informationen om värdekedjan inte är tillgänglig kan företaget förklara de insatser som gjorts för att erhålla informationen, anledningarna till att den informationen inte kunde anskaffas samt planer för att skaffa sådan information i framtiden.

# Rapporteringskrav, ej noterade företag

Räkenskapsår	2023	2024	2025
<b>Aktiebolag, handelsbolag i vilka samtliga direkta eller indirekta delägare är begränsat ansvariga, kreditinstitut, försäkringsföretag</b>			
Stora företag, enskild juridisk person	Lagstadgad hållbarhetsrapport (nuvarande regler)	Lagstadgad hållbarhetsrapport (nuvarande regler)	Hållbarhetsrapport enligt nya regler (CSRD)
	Ej krav på rapport	Ej krav på rapport	Fullständig taxonomirapportering
Stora företag, moderföretaget överstiger inte tröskelvärdena, men koncernen gör det	Ej krav på rapport	Ej krav på rapport	Hållbarhetsrapport enligt nya regler (CSRD)
	Ej krav på rapport	Ej krav på rapport	Fullständig taxonomirapportering
<b>Andra handelsbolag, föreningar och stiftelser (icke finansiella företag)</b>			
Andra handelsbolag, föreningar och stiftelser, enskild juridisk person som överstiger tröskelvärdena för stora företag	Lagstadgad hållbarhetsrapport (nuvarande regler)	Ej krav på rapport	Ej krav på rapport
	Ej krav på rapport	Ej krav på rapport	Ej krav på rapport
Andra handelsbolag, föreningar och stiftelser, moderföretaget överstiger inte tröskelvärdena för stora företag	Ej krav på rapport	Ej krav på rapport	Ej krav på rapport
	Ej krav på rapport	Ej krav på rapport	Ej krav på rapport

 = Hållbarhetsrapportering  
 = Taxonomirapportering

Definition av **stora företag** i enlighet med förslaget i utredningen "Nya regler om hållbarhetsredovisning SOU 2023:35"  
Företag som uppfyller mer än ett av följande villkor:

1. medelantalet anställda i bolaget har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 250
2. bolagets redovisade balansomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 175 mkr
3. bolagets redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 350 mkr

EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory

### **About EY**

EY is a global leader in assurance, tax, transaction and advisory services. The insights and quality services we deliver help build trust and confidence in the capital markets and in economies the world over. We develop outstanding leaders who team to deliver on our promises to all of our stakeholders. In so doing, we play a critical role in building a better working world for our people, for our clients and for our communities.

EY refers to the global organization, and may refer to one or more, of the member firms of Ernst & Young Global Limited, each of which is a separate legal entity. Ernst & Young Global Limited, a UK company limited by guarantee, does not provide services to clients. Information about how EY collects and uses personal data and a description of the rights individuals have under data protection legislation are available via [ey.com/privacy](https://ey.com/privacy). For more information about our organization, please visit [ey.com](https://ey.com).

@2024 Ernst & Young AB  
All Rights Reserved.

[ey.com/se](https://ey.com/se)